

**Jyväskylän kaupunginvaltuusto 29.8.2016/ Asia n:o 64 Miguel Lòpezin
valtuustoaloite Jyväskylän kaupungin perintätoiminnan ottamisesta takaisin omaan
haltuunsa/ Riitta Tynjä/SKP**

Miguel Lòpezin ja 11 muun valtuutetun tammikuussa 2016 jättämässä aloitteessa esitetään, että kaupunki ottaisi perintätoimen takaisin omaksi tehtäväkseen. Aloitteessa korostetaan, että maksuvaikeuksissa oleva ihminen tarvitsee kaupungin tukea sen sijaan, että hänet sysätään perintäfirman asiakkaaksi.

Mutta mitä vastaa kaupunki? Inhimillisyyden sijasta tulee kylmää ja kovaa tekstiä siitä, kuinka nykyinen järjestelmä on kustannustehokas. Ja kuinka näin taataan kuntalaisten tasapuolinen kohtelu. Eli - kun köyhä ei kykene maksamaan ajallaan ja hänen laskunsa menee perintään ja sen myötä hänen vaikeutensa ja kustannuksensa vain kasvavat. Ja toisaalta - kun parempituloinen kykenee selviytymään maksuista eräpäivänä, niin se on siis tasapuolista! Kyllähän fakta on niin, että esim. terveydenhuollon tasamaksut kohtelevat pienituloisia paljon rankemmin ja kasvattavat näin osaltaan eriarvoisuutta.

Tasapuolisempaa ja inhimillistä olisi ensiksikin se, että Jyväskylä noudattaisi maksuasetusta, jonka mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon maksujen alentaminen tai niistä vapauttaminen ovat ensisijaisia toimenpiteitä silloin kun henkilöllä ei ole maksukykyä. Nythän näin ei ole. Osa laskuista maksetaan toimeentulotukena eli kaupungin toisesta taskusta toiseen. Mutta on myös iso joukko maksuvaikeuksissa olevia ihmisiä, jotka eivät syystä tai toisesta kykene hakemaan toimeentulotukea. Harva myöskään jaksaa olla aktiivinen ja ottaa yhteyttä ja sopia maksusuunnitelmasta. En ole perillä siitä, onko kaikissa kaupungilta lähtevissä laskuissa jokin puhelinnumero, jonne voi ottaa yhteyttä ja tehdä maksusuunnitelmaa. Mutta sairaanhoitopiirin laskuissa ei ainakaan ole. Jo ensimmäisessä laskussa on vain Intorumin numero. Ja siinä vaiheessa, kun lasku on Intorumilla, tulee perintäkuluja vähintään 60 euroa, vaikka perittävä summa ei olisi kuin euron. Tämä on kerrassaan törkeää.

Vastauksessa kerrotaan maksumuistutuksina laskutettavien euromäärät sekä perintäfirman kautta saadut korkotulot. Mutta, minkä verran perintäfirmalla on laskutettavaa tällä hetkellä ja millaisia summia sen kautta on saatu perityksi? Saatuja lukuja on mahdoton suhteuttaa, kun kokonaisuutta ei avata.

Vastauksessa väitetään, että omana toimintana perintä merkitsisi kustannusten huomattavaa kasvua. Siitä ei kuitenkaan esitetä mitään todisteita. Varmaankin olisi saatavissa tietoa siitä, mitä kulut olivat ennen perinnän ulkoistamista ja mikä on tilanne nyt. Ovatko kustannukset kaupungilta siirtyneet loppupelissä kuntalaisten maksettaviksi?

Aiemmassa työssäni sosiaalitoimessa huomasin, miten monenkirjavaa laskutus kaupunkiorganisaatiossa on ja miten sävyltään toisistaan poikkeavia laskut voivat olla. Tässä tarkoitan myös kaupungin tytäryhtiöiden laskutusta. JVA uhkaa aika nopealla aikataululla hädöllä, kun taas JE neuvoo maksuvaikeuksissa olevaa ottamaan yhteyttä sosiaalitoimistoon. Joissain laskuissa maksuaikaa on hädin tuskin kahta viikkoa, toisissa reilusti enemmän. Ja jo ensimmäisen maksumuistutuksen jälkeen saatavat siirtyvät perintäfirmalle. Aina ei kuntalainen ole edes ehtinyt sairaalasta kotia, kun lasku on jo mennyt perintään.

Perintäpalvelujen tuottajan kilpailuttamista kerrotaan parhaillaan selvitetävän. Jo on aikakin. Nykyinen sopimus on ollut voimassa 16 vuotta. Vanhusten asumistakin meillä kilpailutetaan paljon tiheämmin. Tarkemmasta aikataulusta emme kuitenkaan saa tietoa. Olisi

mielenkiintoista kuulla, mitkä ovat kriteerit palveluntuottajaa valittaessa, kuka niistä päättää? Jos perintä edelleen säilyy ulkoistettuna, on syytä uudessa sopimuksessa olla kuntalaisten kannalta kohtuullisemmat ehdot.

Mielestäni vastauksessa ei ole huomioitu lainkaan aloitteen ydinasiaa; vaikeuksissa olevaa kuntalaista ja hänen kohtaamistaan. Vastaus on perin kamreerimainen ja siitä puuttuu sosiaalinen aspekti tyystin. Siinä ei ole pohdittu tosissaan esitettyä vaihtoehtoa eli perinnän ottamista takaisin kaupungin omaksi tehtäväksi. Mikäli kaupunki itse hoitaisi perintää, kuntalainen selviytyisi ilman perintäfirman kohtuuttomia kuluja ja aloitteessa esitetty tavoite voisi toteutua.

Esitän, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi.

Asia palautui yksimielisesti uudelleen valmisteltavaksi.